

К 7/М 45



120000868959

ОЛЕН ФЕСТИВАЛ  
МУЗИКАЛНИ ДНИ

1975 Г. РУСЕ - БЪЛГАРИЯ





XV МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ  
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“  
РУСЕ — 1975

---

Посветен на 30 годишнината от победата над  
фашистка Германия

# СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР ГР. УЛЯНОВСК — СССР

Диригент: з. д. к. на РСФСР ЕДУАРД СЕРОВ

Регионална библиотека  
"Любен Каравелов"



120000868959

29 март — събота

19,30 часа

Зала — Дом на културата

448151



СТРАВИНСКИ

— „Жар птица“

П. ВЛАДИГЕРОВ

— Концерт за цигулка

Солист: Валентин Жук

*Ajitato Moderato*

*Andantino cantabile*

*Allegro ma non troppo*

II

Д. ШОСТАКОВИЧ

— Симфония № 5

*Moderato*

*Allegreto*

*Largo*

*Allegro non troppo*



**УЛЯНОВСКИЯТ ДЪРЖАВЕН СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР** е създаден през 1968 год. Негов основател, художествен ръководител и главен диригент е и. а. на СССР Едуард Серов, възпитаник на Евгени Мравински. Серов е лауреат на конкурса за диригенти, организиран от Херберт фон Караян.

В състава на оркестъра свирят випускници на Московската, Ленинградската, Свердловската и др. консерватории. Като концертмайстори тук работят: лауреатът на международния конкурс „Паганини“ Сергей Дятченко, лауреатът на всесъюзния конкурс, виолончелистът Виген Саркисов, Наталия Шустова — обой, дипломант на всесъюзеи конкурс, Роалд Шевнин — флейта, лауреат на всесъюзеи конкурс.

Значителен принос в творческия живот на оркестъра внася диригентът Александър Алексеев, възпитаник на Московската консерватория.

Като солисти на концертите на Уляновския симфоничен оркестър са участвували: Яков Флиер и Яков Зак, Карине Георгиян, Наум Щаркман, португалският пианист Синейра Коста, френският пианист Бернар Флавиън, югославският цигулар Бранко Паевич, английският пианист, лауреат на конкурса „Чайковски“ Джон Лил и други.

Интересни и плодотворни за творческото израстване на оркестъра са гостуванията на именити съветски и чуждестранни диригенти: Рудолф Баршай, Максим Шостакович, Карл Постеррайхер, Томас Зандерлинг, Саид Авада, Добрин Петков и др.

В репертоара на оркестъра са включени произведения от руски и чуждестранни класици, а също така и на съвременни композитори като: симфоните на Бетховен и Шостакович, симфонични произведения на Стравински, Сибелиус, Равел, Дебюси, Прокофиев.

Уляновският симфоничен оркестър е гостувал с успех в Москва, Ленинград и др. градове на СССР.

**ЕДУАРД СЕРОВ** проявява от малък изключителни музикални качества. Завършва музикално-педагогическия факултет „Гнесини“, а по-късно завършва и Киевската консерватория в класа по дирижиране на проф.

Канарштейн. След завършването на образованието си дирижира симфоничния оркестър на Украинското радио и телевизия, а по-късно и Ленинградската филхармония. По този начин Е. Серов има възможност да работи с един от най-и вестните в Европа оркестри, а също така и с Евгений Мравински. Успоредно с тази дейност, Серов подготвя аспирантура под ръководството на Мравински и е студент по композиция при проф. Салманов.

Изкуството на Едуард Серов се характеризира с дълбочина на художествената концепция, стреми да се постигне същността на музикалното произведение. В репертоара му фигурират произведения от Бетховен, Брамс, Чайковски, Пърсел, Албиниони, Моцарт, Стравински, Хиндемит и др.

## ШОСТАКОВИЧ

### Симфония № 5

Пета симфония е произведение с огромна дълбочина, значителност на съдържанието и сила на художественото въздействие. Тя заема особено място в творческия път на Шостакович. В нея намират продължение много образи и стилистически черти станали вече характерни за композитора: драматизъм, проникновена лирика, острота на скерцоизните образи, своеобразие на оркестровото мислене и хармоничен език. И заедно с това симфонията отбелязва един нов, висш етап в неговото творчество, което се определя от дълбочината и завършеността на философските концепции, драматургическата зрялост на симфонията, прекрасната зрялост на майсторството.

Замисълът на симфонията „лирически по съдържание от начало до край“ определя своеобразната трактовка на четиричастния симфоничен цикъл. Първа и трета част са носители на лирико-драматичното начало, техният драматизъм е драматизъм на вътрешните преживявания, противоречия в съзнанието на героя. Втората част отвежда вниманието от напрегнатото течение на основната мисъл в един свят изпълнен с веселие и шегги. Финалът е своеобразна разработка на цялото произведение, в резултат на което се утвърждава тържеството на светлината и радостта.

„Героят“ на симфонията е сложен. Той възприема живота в цялото му богатство и противоречие. Оттук и огромният диапазон на съдържанието на симфонията — от философско размисление до жанрови штрихи от трагедийния патос на началото до шегата, гротеската, от тънката постична лирика до широките масови сцени. Но многообразието на чувства, картини, образи е подчинено на основната линия на инструменталната драма. Напрегнатия вътрешен живот, борбата на героя, неговият път от трагическото светоусещане през моментите на остра борба към радостното жизнеутвърждаване — такава е линията на драматическото развитие на пета симфония.



ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ завършва своя концерт за цигулка и оркестър оп. 11 във фа минор през 1921 год. Този концерт композиторът посвещава на брат си — цигуларя Любен Владигеров. Твърде младият по това време творец (само на 22 години!) блесва в концерта си за цигулка като тънък познавач на техническите и изразни възможности на инструмента и голям майстор на оркестъра, от който извлича интересни и красиви багри и темброви съчетания.

Концертът представлява тричастен цикъл от класически тип с тенденция за непрекъснато развитие на частите. Първата част, написана в сонатна форма, съдържа характерните особености на инструменталния концерт от по-нов тип — липсата на двойна експозиция и каденца. Както почти всички концерти на Владигеров и цигулковият започва с обширно въведение. Още в самото начало солиращата цигулка излага темата на въведението — целотонова мелодия, чието развитие има виртуозно импровизаторски характер. След постепенно намаляване на напрежението и забавяне на темпото се появява главната тема на I част в цигулката с развълнувано-емоционален тон и лек меланхоличен оттенък. Кратък период и веднага встъпва втората тема, която донася много спокойствие и задушевност. Разработката е малка по мащаб и се изгражда върху темата от въведението и главната тема. В края на напрежението достига кулминационен връх, след което звучността изведнъж стихва, става прозрачна. Традиционната реприза е заменена с един интересен епизод, в който на фона на арфата една солираща цигулка от оркестъра (концертмайсторът) свири далечни отгласи на темите. Тук действително се повтаря само общото настроение от експозицията и се подготвя един главен преход към следващата част.

II част на концерта, написана в триделна форма започва с красива бавна тема, пропита с много лиризъм, изложена в солиращия инструмент. Средния дял на тази част внася известен контраст с по-оживения си характер. В третия репризиращ дял се възстановява, но вече обогатено лиричното настроение. Края на Андантего подготвя тематически, темпово и хармонично появата на III част на концерта.

Финалът по своята емоционална атмосфера е най-

жизнерадостната и динамична част. Жанрово-танцува-  
ният му характер се разкрива още от главната тема, ос-  
нована на веселата и игрива народна песен „Хайде, мари  
момиченце“, което се излага отново в солиращата ци-  
гулка. Втората тема, макар и в същото живо темпо е по-  
спокойна и напевна. В средния дял на финала се появя-  
ва нова, широка, изпята мелодия, близка по характер с  
тъжните български народни песни. Третата част на кон-  
церта завършва с бурна и виртуозна Кода.

Концертът за цигулка и оркестър на П. Владиге-  
ров е първото българско произведение от този жанр, но  
и днес то продължава да заема своето заслужено място  
между най-значителните наши инструментални концер-  
ти.



